3 ـ رەتكى ورتالىقتىك شىنجياڭ قىزمەتى جوننىدەدگى اگگىمە ئاجلىسىنىڭ رۇحىن ۋىرەنەيلىك، دايەكتىلەندىرەيلىك
جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسىيالىستىك شىنجياڭ قۇرۇلۇشنا قۇلشنايلىق

ساقشى مەن حالىق تىلەكتەس بولىپ، اۋىل ـ قىستاقتى مەيىرگە بولەدى

ۋلتتار نتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپاراتقۇرالدارى ئتىلشىسى سۇي يۇنيان

كونەئشارى اۋاندىق قوعام حاـۋىپسىزدىگى مەكەمەسى لاڭگار ساقشى بولىمشەسى ۇيعۇر جانە حانزۇ حالىق ساقشىلارىنان، كومەكشى ساقشىلاردان قۇرالعان ۇلكەن شاڭىراق. ۇزاق جىلـداردان بەرى، حالىق ساقشىلارى بار زەينىمەن قاراستى ئوگىردىڭ تىنىشتىـعىن قورعاپ، ئار ۇلت بۇقاراسىنا قىزمەت وتەدى، كومەكتەستى، ساقشىلار مەن حالىق تىلەكتەس بولىپ، كورىكتى مەكەندى قۇرىپ، ۇلتتار نتىـماعى جىرىن اسقاقتاتتى.

كوپشىلىك تەزىرەك كەلىپ زىحۋاسىاي البى الڭىزدار

10 ـ ايدىك 17 ـ كۇنى ئتىلشى كونەئشارى اۋاندىق قوعام حاۋىپسىزـدىگى مەكەمەسى لاڭگار ساقشى بولىمـشەسىنە بارعان كەزدە ئتۇس بولىپ كەتكەندىكتەن، حالىق ساقشىلارىمەن بىرگە تاماق ئشتى. داستارقانعا ەتسىز قۇرىلعان زىحۋاسىاي قويىلىپتى، رەڭى وتە تاماشا ەكەن. "بۇل لاڭگار قالاشعى اققويلا قستاعەندەاعى از ۇلت تۇرعەنداري ەككەن كوكونىس ەدى، ئونىم الاتىن مەزـگىل ئدال وسى كەز"، ـ دەدى ساقشى بوـلمشەسىنىڭ باستعى لۇ جاۋ ـ ي.

بىـــل 7 ـ ايدىك 14 ـ كـۇنـى لۇ جاۋ ـ ي قستاققا بارعاندا، بـۇل جاڭا سورتتىڭ ئالى دە بازارعا كىرە المـاعاندىعەن، ساتىلمدا قىـنشلىق بارلىعەن ۇعسىپ، ساقشى بولمشەسـىنە جانە 10 قستاق ساقشى بستەرى كـەڭسەسـىنىڭ اسحـــاناسـنا 300 كيلوگرام زىحۋاسىاي ساتىپ الۇعا تـاپـسىرىس بەرۇدى ورنالاسترادى ئارى تۇتاس ساقشى بولمشەسىندەگى حالىق ساقشىلارىن كەڭ كولەمـدە ۇگـىت ـ ئناسيحات جاساۇعا جـۇمىلدىرىپ، قستاق تـۇرعەندارىنا كـومەكتەسـپ زىحۋاسايدىڭ ساتىلىم جولىن اشادى.

10 ـ ايدىك 17 ـ كۇنى تـۇستـەن بۇرىن زىحۋاسىاي اكەلىنىپ، تۇستە داسـتارقانعا شقتى. لۇ جاۋ ـ ي ونى دەرەۋ دوستار شـەڭبەرىنە شـعـارىپ، تۇس ـ تۇعان، دوس ـ جاراندارىن ساتىپ الۇعا ۇندەدى.

اققويلا قستاعەندەاعى ئۇزۇ، ساتىپ الۇ جـۇمس باسىندا، وسى قـستاقتىڭ پارتيا باس يـاچەيكاسىنىڭ شۇجيـى مـاۇلەنجان ماحمـەت بـــلاي دەدى: زىحۋاسـاي ەگۇ كونەئشارى اۇدانـىنىڭ كـەدەيلـەردى سۇيـەمـەلدەۇ نـسـانـى، تـۇتاس اۇداندا بيـىل جيـىنى 400 مۇ جـەرگە، اققـويـلا قستـاعـەندا 120 مۇ جەرگە زىحۋاسـاي ەگلىگەن. "كوپشىلىك بـۇرىن زىحۋاسـايدى بـلمەيتىندىكتەن، قـازىر ساتلۇى ئبـرشاما قيـن بـولـىپ وتىر، باعاسى دا جوعارى ەمەس".

سونمەن، كوپشىلىك جابال ارە-كەتتەنىپ قستاق تۇرعەندارىنا كومەكتە-سىپ كوكونىس ساتىستى، كونەئشارى اۇ-دانداعى ئرقايىسى ورنىداردىڭ تاپسىرد-سى بركـەس ـ تـركەس ئتـۇسـىپ، 1 ـ توپتاعى 3 تونـنا ئونىم نەگىزىنەن ساتە-لـىپ بـولدى. 2 ـ، 3 ـ تـوپتاعى زىحۇا-ساي دە پسىپ كەلەدى، ئالى ساتۇدى كۇتـىپ تۇرعان 27 تونـنا مـولشەرىندەگى زىحۋاساي بار.

"زىحۋاســايدىڭ قـــورەكتـىگى جاقسى، ئدامى ئتـل ۇيرەدى، ساتىپ الۇعـا تـاتيدى"، ـ دەپ لۇ جـاۋ ـ ي جارناماىنىڭ ماين تامىزدى. ول دوستار شـەڭبەرىنە جولداعان مـازمۇنعا كـوپ ادام نـازار اۇدارىپ، قـسقـا عـانـا ئبـر ساعات ىشىندە كوپتەگەن ادام ونـمەن حابارلاسىپ ساتىپ الدى.

تۇسىنا نقلاسپەن كومەكتەسپ، قىزمەت تاۇىپ بەردى

10 ـ ايدىك 17 ـ كـۇنـى تـۇسـتـەن كـەين لاڭگار ساقشى بـولمشەسىنىڭ ورنىباسار باستعى فۇ جاۇيلىك قاراستى اۇماقتاعى قستاق تۇرعىنى روزى باقتـىڭ ۇينە امانداسا كـەلدى. "روزى اعـامنـىڭ قـىزمـەت دستـەۇ جاعدايى جامان ەمـەس، مـەن ونـىڭ ئۇينـىڭ ئوندىرىس، تـۇرمىستا قينشلقتىڭ بار ـ جوعـىن ۇعـسقالى كـەلدىم"، ـ دەدى فۇ جاۇيلىك.

روزى وتباسى بۇرىن ارحيۇ تـۇر-عـزىلىپ، كـارتچكالاندىرىلعان كـەدەي وتباسى بـولاتىن، 2018 ـ جىلى 2 ـ ايدا فۇ جاۇيلىك قاتىناس ساقشىسى قـىزمەت ورنـىنان ساقشى بـولمشەسىنە اۇدسـىپ كـەلگەننەن كـەيـىن، روزىمـــەن تۇس بـولعان. فۇ جاۇيلىك قـارجى شـعـارىپ روزىنلىك ئۇينلىك اۇلا داۇالىن جيعىزىپ بەرگەن، ۇنـەمى تـۇرمىستق كـەرەك ـ جاراقتاردى ساتـىپ الـىپ جەتكـىزىپ بەرىپ تۇرادى.

بـۇل وتباسىنىڭ كـەدەي بـەت ـ بەينەسىن وزگەرتۇ ئۇشـىن، فۇ جاۇيلىك روزىنـى جـۇمىستانۇعا كـوندىردى. "اعـامنىڭ دەنسـاۇلىعى تـىم جاقسى ەمـەس، اۇرۇ ـ سىرقاۇ بـولعاندىقتان كەدەيلەسكەن، الايدا جەڭىل ـ جەلپى قـىزمەتتىڭ ۇدەسـىنـەن ابدەن شـعا الادى. مەن وعان دستـەيتىن قـىزمەت بولعاندا عانا تۇراقتى كىرىس بولاتىنـدىعىن، تۇرمىستىڭ، ئسوزسىز، جاقـساراتىندىعىن ايتـىپ كـوندىردىم"، ـ دەيدى فۇ جاۇيلىك.

ول روزىعا كومەكتەسپ تـاۇىپ بەرگەن ئبرىنشى قىزمەتى قۇرىلىس ور-نىنىڭ امانداعان قورعاۇ بولاتىن، قـىزمەت ونداي جاپالى بـولماعانمەن، مـۇقيات بـولۇدى، جـاۇاپكەرشىلىك ارقـالاۇدى قـاجەت ەتـەتـىن. روزى 1 ـ رەت 2500 يۇان ەگبـەكاقى العـان كـەزدە ايرىقشـا قۇاندى. قـۇرىلـىس 3 ايدا اقـرلاسقان سوڭ، فۇ جاۇيلىك روزىعا تاعى دا كومەكتە-سپ جاڭا قىزمەت تاۇىپ بەردى.

وسـدان سـوڭ، روزى ۇنـەمـى قـىزمەت الماستراتىن بـولـىپ قـالدى، قىزمەتتى كەيدە الس كورسە، كەيدە زەرىگەدى ەكـەنمـىن دەپ، از ۇاقـىت دستەپ تـاستاپ كـەتەتىن. بـۇل كـەزدە فۇ جاۇيلىك تاعى دا جاڭا قىزمەت ورنىن قاراستراتىن، منە وسلاي ول نلگەرىـدى ـ كـەيىندى بـولـىپ روزىعـا 7 رەت قىزمەت تاۇىپ بەردى.

فۇ جاۇيىڭنىڭ قايتا ـ قايتا جىگەر-لەندىرۇى ارقـلى روزى تـالاي رەت سناپ كوردى، 2 جلدان استام ۇاقـىـتان بەرى ەكەۇى تەرەك دوستق سۇـيسپەنشلىك ورناتتى. قازىر روزى اماـدىق قورعاۇشى، وسى رەتكى قـىزمەتتىن تـاباندىلقپەن دستـەپ ئجـۇر، بـۇل فۇ جاۇيىڭدى قاباعات قۇانتتى.

روزىنـىڭ ئۇيـى تـازا دا رەتتـى، ئۇي جيھازدارىنىڭ بارلعى جاڭا ەكەن، اۇلاسنا كوپ گۇل ەگپتى. ونىڭ جۇـبايى ايشامگۇل وسمان بـلاي دەدى: روزى قـىزمەتـىن جـاقسى دستـــەپ جاتىر، مەن دە الاڭسز ەگنىشلىكپەن ايناللسپ ئجـۇرمن، ونـىڭ سـرتتىندا 30 قـوي، 60 كـەپتەر بـاعامىز، جـىل سوڭىندا ساتساق ايتـارلقتاي كـىرىس كـىرگەلى تـۇر، "بـارلعمىز قـۇلشىنىس جاساپ، تـۇرمىسمىزدى بـارعان سايىن جاقسارتامىز".

بۇل قستاق ساقشىسى وتە مەيىرىمدى

اققويلا قستاعەندا ئبـىر كـاسـپ باقشاسى بـار، 2014 ـ جىلى سالنعان، قاشقار جياڭتۇ قـۇرىلىس ماتەريالدارى شەكتى سەرىكتەستىگى ـــ كاسپ باقشا-سى سالنعان سوڭ تۇڭعىش ورنالاسقان كاسپورىن. وسى سەرىكتەستكتىڭ باس دىرەكتورى جاڭ گـوحۋا حۇبـەيدەن كەلگەن، تالاي جىل ارالاسۇ ارقـلى 49 جاستاعى ول 31 جاستاعى قـستاق ساقشى دستەر كەڭسەسىنىڭ حالىق ساقـشسى المجان نـۇرمامەتپەن ايـرىلماس دوستا اينالدى.

"باقشا رايونىندا قازىر 300 نـەشە ادام بار، قوجايىن مەن ئبىر ئبولىم جۇـمسشىلار سـچۇان، حـنان، حۇبـەي، جىجياڭ سياقتى جەرلـەردەن كـەلگـەن، قالعان تـەڭ جارىمعا تـاياۇ جۇمسشىلار جەرگىلكتى ورىنداعى قستاق تـۇرعىندا-رى، ئبز وتە جاقسى ئوتـىپ جاتىرمىز". جاڭ گوحۋا: كوپ جىلدان بەرى المجان ۇنەمى باقشا رايونى قۇرىلىسىنىڭ داۇونا كومەكتەسپ كـەلەدى، قـىزمەت وتـەۇى وتە تىڭعىلىقتى، ـ دەدى.

المجان 2017 ـ جىلى وسى قستاق-تىڭ ساقشى دستەر كـەڭسەسىنىڭ حالىق ساقشسى مندەتتىن ارقالاعان، باقشا را-يونىنىڭ تازالىق ورتاسى ايتـارلقتاي ەمـەس ەكـەندىگىن كورگەن المجان كوپشىلكتى اتتانسقا كەلتىرىپ، قوقر ـ قوقسق ساندىعەن قـويدىرادى، ول تـاعى ئسـات سـايـىن كـاسپورىندارعا ورتتەن ساقتانۇ، ئورت ئسوندىرۇ حـا-ۇپسـزدىگىنە جانە ئوندىرىس حاۇپ-سزدىگىنە كوڭىل ئبولۇدى ەسكەرتىپ، سرتتاتىن كەلگەن جۇمسشىلارىدىڭ قـو-نستانۇ كۇالگى مەن ازاماتتىق كۇالىك بتىرۇىنە كومەكتەسەدى، ئسويتىپ، ول شـىن نيـەتىمەن قـىزمەت وتـەۇ ارقـلى كوپشىلكتىڭ القاۇىنا بولەندى.

بيىل 2 ـ ايدا ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۇ كەزىندە، كاسپورىنىڭ ئبـىر ئبولىم ادامى باقشا رايـونىندا تـۇرىپ، تاعى ئبىر ئبولىم ادام شكى وڭـىرلەرگە كـوكتەم مـەرەكەسىن وتكـىزۇگە كـەتىپ ئالى كـەلە قـويماعان بـولاتىن. المجان زاتتىق ماتەريالدارىدى ساتىپ الۇ، جـەتـكىزىپ بەرۇ مندەتىن ارقالاپ، استـق، ماي، كوكونىس، ەت، تـۇرمستق بـۇـيمدارىدى جەتكىزىپ، كوپشىلكتىڭ قـا-جەتىن بار كۇشمەن قاناعاتتاندىردى.

جاڭ گوحۋا تلشگە باقشا رايونىـدا اندا ـ ساندا ئشنارا ەكونوميكالق داۇ ـ شـارلار تۇلـىپ قالاتـندىعىن، ونىڭ نەگىزىنەن ەڭبەكاقى داۇ ـ شارى ەكەندگىن، كەلسپەستىك بولعان ەكى جاقتىڭ دەر كەزىندە المجانعا تـەلەفون بـەرىپ، جـاراسترۇعا شـاقراتىندىعىن ايتتى. "مۇنداي جايت جـلىنا 10 نـەشە رەت تۇبلادى، ول قـاشاندا ەكى جاق تـا قـابلداي الاتـن ۇيلەسمدى شـەشۇ امالىن تاۇىپ شعادى، ئبز وعان ەرەكـشە سەنەمز"، ـ دەدى جاڭ گوحۋا.

ندەتكەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۇدى ۇدايلاندىرۇدى جانە ەكونوميكالق، قوعامدىق داۇدى ئبر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتەيلىك

جاۇ حۇانشين:

"شەشۇشى ساتتە پارتيا مۇشەلەرى اتويلاپ العا شعۇى كەرەك"

ئبرىنشى شەپتە ندەتكە قارسى اتتانعان قاھارماندار شاجىرەسى

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپاراتقۇرالدارى ئتىلشىسى جاڭ يۇنمەي

"ۇيرەنگەن مەديتسينالق بىلىم-دەرىم ارقىلى ندەتكە قارسى اتتانۇ با-رىسىندا ازىن ـ اۇلاق رول اتقـارعانىم مەن ئۇشىن باقتتى ئس، مەن تـەڭ دستەۇگە ئتيستى ئستى دستەدىم"، ـ دەدى 9 ـ ايدىك 24 ـ كـۇنى ئۇرىمجى قالاسى سايباق رايوندىق سالق مـەكە-مەسى ئتارتىپ تـەكسەرۇ گرۇپپاسىنىڭ ورنىباسار باستعى جاۇ حۇانشين شـىن كوڭىلدەن.

جاۇ حۇانشين بۇرىن اۇە ارميـاسى ئۇرىمجى شيـاحاناسىندا مندەت وتـە-گەن، 1999 ـ جىلى كـاسپ اۇدسترىپ سالـق دستـەرى جـۇيەسىنە بـارىپ قىزمەت دستەگەننەن كەين دە شيـاگەر نزگىلگن وزگەرتكەن جوق. بيـل 7 ـ ايدا تۇتقيل تۇلعان جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپـە قـابـنۇ ندەتـى الدندا، جـاۇ حۇانشين نرقتـلـقپـەن ەركتـى بـولۇعا سۇرانىپ، ندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۇدىڭ ئبرىنشى شەبنە بارىپ قىزمەت وربستەتتى.

تۇرعىندار اۇماعىندا قىزمەت دستە-دى، نۇكلەين قشقلىن تـەكسەرۇ قـىز-مەتىن وربستەتۇگە سەلبەستى... قـۇرىل-عىلارعا جاناسپ ايقاسپالى جۇعمدالۇ تۇلۇدان ساقتانۇ ۇشىن، جاۇ حۇانشين تۇرعىندار اۇماعىنداعى تۇرعىندارعا زا-رارسىزداندىرۇ بـلمدەرىن جالپلاس-تىردى.

بەينەسى كورنەكتى بـولعاندىقتان، جاۇ حۇانشين شوعرلى مـەديتسينالق باقلاۇ تـۇينىنە جبەرىلىپ، قـىزمـەت گرۇپپاسىنىڭ باستعى مندەتىن اتقار-دى، سوندايـ ـ اق قىزمەتى ولشەمدى، قابلەتى كورنەكتى بولعاندىقتان، كوپ رەت جوعارى دارەجەلى تاراۇلاردىڭ تۇراقتاندىرۇنا يە بولدى.

ندەت مەزگلندە، جاۇ حۇانشين ئۇرىمجىنىڭ تاڭعى ساعات 3 ـــ 4تەگى قاراڭعى كـەزدە، تاڭعى ساعات 6 ـــ 7دەگـى قـۇلانيـەك تـاڭـىن دا كوردى. شارشاسـا بـوساعاسا سۇيەنپ از ـ كـەم دەمـالـىپ الادى، كيگـــەن قورعانۇ كيمى ۇيرۇستى توسپ قالعا-نـمـەن، اۇا وتپـەگـەندىكتەن ۇنـەمى تـەرگە مـالشنىپ كـەتـەدى. قورعـانۇ كيمين شەشكەندە، ۇزاق ۇاقت تـەرگە مـالشنعاندىقتان، تـەرىسنە اسىرە سـە-زىمتالدىقتان بورتكەن شـعپ كـەتپ، ۇنەمى قاتتى قشنپ، ۇيقتاي الماينىن. كەيدە ارىپ ـ شارشاپ دەعدرى قۇرد-سا دا، "جينالىڭدار" دەگەندى ەستسـە-مەن ول دەرەۇ جالىندى بـەينەگە قـايتا ەنپ، اتويلاپ العا شعاتىن.

ندەتتەن بەتپە ـ بەت كـەلگەندە، بـەرەتىن بـوداۇ جـاپالى ەڭبـەك عـانـا ەمەس. جاۇ حۇانشين وزىنە قايتا ـ قايتا ئارىبر بۇىندى سابىرلىلقپەن ەگجـەي ـ تەگجەيلى دستەۇدى ەسكەرتپ، تـاجرى-بەلەردى شـەبەرلكپەن قورىتىندىلاپ وتىردى. ول زارارسىزداندىرۇ بـارىسى مەن كوڭىل بولەتىن دستەردى جۇيەلى جۇمس ئتارتىبى ەتپ رەتتەپ، بۇكىل گرۇپپا مۇشەلەرىنىڭ كـۇندەلىكتى جـۇـمستارىنا جەتەكشلىك جاسادى. وسى جۇمس ئتارتىبى ئۇرمجى قالالىق تـە-لەۇيزيا ستانسياسىندا تاربيە فيلمى رە-تـىندە كـەسكىنگە الـنـپ جاسالـپ، ندەتتەن ساقتانۇدىڭ ئبرىنشى شەبنە-دە ۇگتتەلپ، جالپىلاستىرىلدى.

ندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۇ قـىزمەتىنىڭ ىشكەرىلەي ورىستەتلۇىنە بلەسە، جاۇ حۇانشين اۇاشالاۇ، زارار-سىزداندىرۇ سياقتى سرتقى تـەجەۇدەن سرت، پسيحولوگيالق جاقتان جەتەكـ-تەۇدىڭ دە باقلانعان ادامدار ئۇشىن بىردەي ماڭىزدى ەكـەندگىن تـانپ جەتتى. اۇاشالانعان ادامداردىڭ ۇرەي-لەنۇ، تاقاتسزدانۇ، ئوزىن شەكتەۇى سياقتى ناشار كوڭىل كۇيلەردەن ايمـ-ۇىنـا كـومـەكتـەسۇ ئۇشـىن، جـاۇ حۇانشين گرۇپپا مۇشەلەرىن اتتانسقا كەلتىرىپ، كوپ ئتۇرلى ادىستـەردى قولدانۇ ارقىلى باقلانعان ادامداردىڭ پسيحيكـالق قـسىمىن جـەڭىلدەتتى. ول تـۇرعان شـاعىن گرۇپپـا ارنـاۇلى ادام جـبـەرىپ باقلانعان ادامداردىڭ ينفورماتسيالىق شوعىرىن باسقاردى، ئار كۇنى دەر كەزىندە ۇيچات توبىندا بول-مەدە دەنە شنىقتىرۇ مازمۇننداعى نـو-مىرلەردى قويپ، باقلانـعان ادامدار-دى شـنىعپ دەنساۇلعىن كـۇشەيتپ، قارسلىق قۇاتتارىن ارتتىرۇعا جـەتەكتە-دى. ۇاق ـ ۇاق مەيـىرلى دە ۇمتكەر-لىككە تـولى جـالعانىم ينفورماتسيالارىن جولداپ، باقلانعان ادامداردىڭ كـۇنـ-دەلكتى وقيتىن ماتەريالدارىن بايتپ، بەلسەندى دە ىنتالى كـوللەكتيۇ كـوڭىل كۇي جاراتتى.

ندەتكە قارسى اتتانۇ شايقاس مايدانىنا ۇقسايدى. جـاۇ حۇانشين بـلاي دەدى: "مەن پارتيا مۇشەسمىن، سوندايـ ـ اق قوسنىنان شەگىنگەن اسكەري اداممىن، ندەت الدندا، شاقىرعان زامان جەتۇىم كەرەك، مەن تەك ئوزىمنىڭ شامام جەتە-تـىن دستـەردى عـانا دستـەدىم، شـەشۇشى ساتتە پارتيا مۇشەلەرى اتـويلاپ العا شعۇى كەرەك".